

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

94. SESJA PLENARNA W DNIACH 15 I 16 LUTEGO 2012 R.

Rezolucja Komitetu Regionów na posiedzenie Rady Europejskiej na wiosnę 2012 r. w sprawie projektu Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej⁽¹⁾

(2012/C 113/01)

Dokument przedłożony przez grupy polityczne PPE, PSE, ALDE i EA

Mając na względzie konkluzje Rady Europejskiej z 30 stycznia 2012 r. Komitet Regionów stwierdza, że jest świadomy bezpośredniego wpływu zapisów przyszłego traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej (nazywanego w dalszej części dokumentu „nowym traktatem”) na władze regionalne i lokalne w Unii Europejskiej.

KOMITET REGIONÓW

1. Odnośnie do Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej

1. Jest całkowicie przygotowany do podjęcia wyzwań powstałych na skutek trwającego kryzysu i popiera wysiłki na rzecz lepszej koordynacji oraz sprawniejszego zarządzania w unii gospodarczej i walutowej z myślą o pokonaniu recesji i kryzysu zadłużeniowego poprzez zagwarantowanie solidnych i zrównoważonych finansów publicznych.

2. Podkreśla, że surowszej dyscyplinie budżetowej i wyraźnemu ograniczeniu poziomów zadłużenia muszą towarzyszyć dynamiczne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i spójności terytorialnej, pobudzające tworzenie nowych miejsc pracy i zrównoważony rozwój. Tylko wtedy powstaną warunki sprzyjające ożywieniu gospodarki europejskiej i zagwarantowaniu pomyślnej przyszłości projektu integracji europejskiej.

3. Wyraża ubolewanie, że nowy traktat został opracowany poza istniejącymi ramami prawa pierwotnego UE i przy jedynie

minimalnym zaangażowaniu Parlamentu Europejskiego, w procesie zdominowanym przez negocjacje międzyrządowe i w odniesieniu do kwestii, które w znacznym stopniu zostały już uregulowane w prawodawstwie UE zgodnie z normalnymi demokratycznymi procedurami Unii.

4. **Pozostaje niezmiennie przywiązany do „metody wspólnotowej”**, którą uważa za najlepszy sposób przekształcania Unii Europejskiej we wspólną przestrzeń polityczną.

5. Przypomina o **pilnej potrzebie powrotu na ścieżkę wzrostu gospodarczego i odzyskania przez UE zaufania obywateli**, a jednocześnie wzmocnienia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej.

6. Opowiada się za tym, by w nowym traktacie znalazło się jasne odniesienie do poszanowania zasad pomocniczości i proporcjonalności oraz wnioskuje o uznanie prawnych kompetencji władz regionalnych i lokalnych w kwestiach dotyczących zarządzania gospodarczego.

7. Podkreśla, że propozycje związane ze „**złotą regułą**” w bilansie środków publicznych, przedstawione przez umawiające się strony, dotyczą nie tylko finansów publicznych, za które odpowiadają rządy krajowe, lecz również **wywierają wpływ na budżety publiczne władz regionalnych i lokalnych**.

8. Opowiada się za głębszą integracją ekonomiczną i **większą synergią między budżetami na poziomie regionalnym, lokalnym, krajowym oraz unijnym** – zgodnie z kompetencjami prawnymi władz regionalnych i lokalnych w kontekście autonomii finansowej.

⁽¹⁾ Niniejsza rezolucja stanowi wkład KR-u w wiosenny szczyt Rady Europejskiej (2012). Została ona opracowana z uwzględnieniem projektu traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej oraz oświadczenia członków Rady Europejskiej z 30 stycznia 2012 r. „Ku konsolidacji sprzyjającej wzrostowi i wzrostowi sprzyjającemu tworzeniu miejsc pracy”.

9. Opowiada się za niezależną i obiektywną europejską agencją ratingową, powołanie której miałyby doprowadzić do poprawy efektywności i zwiększenia odpowiedzialności agencji ratingowych oraz niezawodności sporządzanych przez nie analiz finansów publicznych, w tym analiz dotyczących zobowiązań z tytułu zadłużenia europejskich władz lokalnych i regionalnych. Pozwoliłoby to także stworzyć przeciwwagę wobec obecnej dominacji kilku istniejących agencji ratingowych i uzyskać większą przejrzystość ratingów.

10. Wzywa Komisję do uwzględnienia **stanu regionalnych i lokalnych finansów publicznych** w jej dorocznym sprawozdaniu dotyczącym krajowych finansów publicznych w Unii Europejskiej oraz w rocznej analizie wzrostu gospodarczego, do której KR może wyrazić swoje uwagi.

Prawny charakter nowego traktatu i proces negocjacyjny

11. Wzywa **umawiające się strony do zadbania o spójność i nadrzędność prawa europejskiego**, a także o wprowadzenie zasadniczych treści nowego traktatu do zapisów traktatów UE w okresie nie dłuższym niż 5 lat od czasu wejścia nowego traktatu w życie.

12. Uważa, że nowy traktat międzyrządowy nie powinien przewidywać żadnych sankcji powiązanych pośrednio z przyznawaniem środków budżetowych na strategię UE takie jak polityka spójności. Przypomina o swoim sprzeciwie wobec wszelkich form makroekonomicznej warunkowości, która karałaby władze lokalne i regionalne za decyzje gospodarcze i budżetowe podejmowane przez rządy krajowe.

13. Wyraża ubolewanie, iż nie udało się **przeprowadzić konsultacji z Trybunałem Sprawiedliwości** na temat tego, czy proponowana umowa międzynarodowa jest zgodna z traktatami UE i czy zapewnia poszanowanie zasady pomocniczości.

14. Podkreśla, że wiele rozwiązań proponowanych w nowym traktacie przedstawiono już w tzw. sześciopak, czyli pakiecie reform mających wzmocnić pakt stabilności i wzrostu, lub można było je przyjąć jako uzupełnienie tego pakietu.

15. Wnosi, by po wejściu nowego traktatu w życie **zwołano stosowną konwencję** w celu wprowadzenia zasadniczych treści tego traktatu do ram prawnych Unii Europejskiej. Uważa zatem, iż niezbędne jest **zaangażowanie KR-u – pełniącego funkcję zgromadzenia władz lokalnych i regionalnych – w prace nad kształtem przyszłych zmian traktatowych** na podstawie „zwykłej procedury”.

Zalecenia władz regionalnych i lokalnych dotyczące treści nowego traktatu

16. Z zadowoleniem podchodzi do celu dotyczącego rozwijania „coraz ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych” i po raz kolejny pragnie przypomnieć o zasadniczej roli, jaką władze regionalne i lokalne odgrywają w gospodarce europejskiej⁽²⁾. Wzywa zatem umawiające się strony do:

- a) **umieszczenia w nowym traktacie odniesienia wskazującego na uznanie kompetencji prawnych władz regionalnych i lokalnych** w zakresie ważnych obszarów finansów publicznych i zarządzania gospodarczego – zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w traktatach UE;
- b) zadbania o to, by „plany emisji długu”, „programy partnerstwa gospodarczego” i „zobowiązania wynikające z paktu euro plus” zostały opracowane przez państwa członkowskie **w bliskiej współpracy z władzami regionalnymi i lokalnymi, na podstawie rzetelnych ustaleń zgodnych z ideą wielopoziomowego sprawowania rządów**⁽³⁾;
- c) prowadzenia – w razie potrzeby – konsultacji z władzami regionalnymi i lokalnymi, poprzedzających szczyty państw strefy euro;
- d) **dopilnowania, by Komitet Regionów uczestniczył, zgodnie z zapisami nowego traktatu, w przyszłych konsultacjach** (dotyczących zarządzania gospodarczego) między Parlamentem Europejskim a parlamentami krajowymi, oraz podkreślenia, że **parlamenty krajowe powinny konsultować się z właściwymi parlamentami regionalnymi** i angażować je w miarę potrzeby w ten proces;
- e) objęcia zapisem dotyczącym poszanowania obowiązków parlamentów krajowych także parlamentów regionalnych dysponujących uprawnieniami ustawodawczymi;
- f) zapewnienia, że **władze regionalne i lokalne będą miały możliwość wniesienia wkładu w wymianę sprawdzonych rozwiązań w zakresie głównych reform polityki gospodarczej** oraz że stosowany będzie system standardów porównawczych;
- g) uwzględnienia faktu, że obowiązek nakazujący uwzględnienie w prawie krajowym wymogu dotyczącego tego, że budżety rządów centralnych muszą być zbilansowane lub mieć nadwyżkę („**zasada zrównoważonego budżetu**”), wywoła poważne **konsekwencje budżetowe dla władz lokalnych i regionalnych**;
- h) uświadomienia sobie, iż wprowadzenie takiej zasady bez równoczesnego przyjęcia porozumień w dziedzinie wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa wiąże się z niebezpieczeństwem rozpoczęcia nowego procesu centralizacji na poziomie krajowym, spowodowanej wymuszoną, „odgórną” koordynacją budżetu w państwach członkowskich.

II. Ku konsolidacji sprzyjającej wzrostowi i wzrostowi sprzyjającemu tworzeniu miejsc pracy

17. Zwraca uwagę na fakt, że **94,5 % budżetu UE przeznaczona jest na inwestycje na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym**, oraz podkreśla potrzebę głębszej integracji fiskalno-gospodarczej oraz większej synergii między budżetami na poziomie regionalnym, lokalnym, krajowym oraz unijnym.

⁽²⁾ Por. udział władz lokalnych i regionalnych w kwocie całkowitych inwestycji publicznych w UE wynosi dwie trzecie.

⁽³⁾ Mogłoby to być zobowiązanie prawne, utworzone na bazie przyszłego europejskiego kodeksu postępowania w związku z wdrażaniem zasady partnerstwa w ramach polityki regionalnej.

18. Podkreśla znaczną wartość dodaną **polityki spójności**, zwłaszcza powiązanego z nią **efektu dźwigni** w obrębie inwestycji ukierunkowanych na wzrost i tworzenie nowych miejsc pracy w regionach nadrabiających zaległości; zauważa jednocześnie, iż **bieżące priorytety funduszy strukturalnych wymagają nie tyle reorientacji, ile usprawnionej procedury** pozwalającej na szybsze i efektywniejsze angażowanie i wypłatę środków, w tym budowy coraz silniejszego potencjału po stronie beneficjentów.

19. Nalega, aby wszelkie decyzje o przeznaczeniu nieprzydzielonych funduszy strukturalnych były podejmowane w zależności od konkretnej sytuacji społeczno-gospodarczej danego regionu, z poszanowaniem zasad pomocniczości i proporcjonalności. W tym kontekście priorytety muszą być ustalane przez wszystkich zainteresowanych partnerów, w tym także władze lokalne i regionalne.

20. Wzywa Komisję Europejską i rządy krajowe do zapewnienia, że w przypadku przesunięcia **środków finansowych z polityki spójności umożliwią władzom regionalnym i lokalnym udział** w opracowaniu i wdrożeniu nowych działań strategicznych sprzyjających wzrostowi gospodarczemu i tworzeniu nowych miejsc pracy, aby uniknąć **reanacjonalizacji strategii**.

Pobudzanie zatrudnienia, zwłaszcza wśród osób młodych

21. Przyjmuje z zadowoleniem **wsparcie udzielane państwom członkowskim przez Komisję Europejską** w zakresie optymalnego wykorzystania nieprzydzielonych środków z funduszy strukturalnych i **zamierza aktywnie przyczynić się do realizacji tej inicjatywy**, proponując rozwiązania polityczne i najlepsze praktyki opracowane na poziomie regionalnym i lokalnym w dziedzinie zatrudnienia, kształcenia i szkolenia, jak również wykorzystując wiedzę fachową na temat efektywnego wykorzystywania funduszy strukturalnych.

22. Wnioskuje, by **wszystkie dodatkowe ustalenia dotyczące krajowych planów na rzecz zatrudnienia przyjmowane były w porozumieniu z władzami regionalnymi i lokalnymi**. Popiera pomysł Komisji, aby „gwarancja dla młodzieży”, zgodnie z którą wszystkie młode osoby powinny mieć zagwarantowaną pracę, szkolenia zawodowe lub zajęcia edukacyjne w ciągu 4 miesięcy od ukończenia szkoły, stała się podstawą każdego krajowego planu na rzecz zatrudnienia; opowiada się także za intensywniejszym propagowaniem przedsiębiorczości osób młodych, gdyż jest to jedna z możliwych ścieżek kariery dla młodych ludzi.

23. Podkreśla potencjalną wartość dodaną programu na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej „Progress”, której warunkiem jest rzetelne przekazanie informacji o tym programie, umożliwienie beneficjentom łatwego dostępu do niego i ukierunkowanie go na zrównoważone i długotrwałe rozwiązania strukturalne.

Realizacja rynku wewnętrznego i zwiększenie finansowania gospodarki, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw

24. Z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Rady Europejskiej na rzecz bezzwłocznej realizacji wniosków Komisji dotyczących jednolitego rynku, zwłaszcza w zakresie modernizacji ram prawnych zamówień publicznych UE zgodnie z celami określonymi w strategii „Europa 2020”.

25. Po raz kolejny wskazuje na **kluczową rolę małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce regionalnej i lokalnej**; wzywa do opracowania dodatkowych rozwiązań sprzyjających rozwojowi europejskich firm sektora MŚP, zwłaszcza jeśli chodzi o dostęp tych spółek do kapitału wysokiego ryzyka (*venture capital*).

26. Wzywa do tworzenia **partnerstw na rzecz Small Business Act (SBA)** z myślą o dalszym wdrażaniu SBA na poziomie regionalnym; **podkreśla** znaczenie nagrody „Europejski Region Przedsiębiorczości”, ustanowionej przez KR w roku 2010 celem wyróżnienia sieci regionów pracujących nad indywidualnymi strategiami regionalnymi, by zwiększać przedsiębiorczość i potencjał innowacyjny przedsiębiorstw.

27. Wzywa Komisję do zadbania o to, by wszelkie dokumenty ustawodawcze poddane zostały zawczasu wszechstronnej ocenie skutków z punktu widzenia terytorialnego.

28. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący pilotażowej „**Inicjatywy w ramach strategii »Europa 2020« w zakresie obligacji projektowych**”, która ma zostać wykorzystana w procesie realizacji strategii „Europa 2020”.

III. Wkład w wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej: czas zaradzić niezadowolającemu zakresowi partnerstwa i zrealizować strategię „Europa 2020”

29. Przyjmuje z zadowoleniem fakt uznania przez Parlament Europejski, że jakość administracji publicznej na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym jest czynnikiem decydującym o konkurencyjności oraz wydajności, na równi z efektywnym świadczeniem usług w interesie ogólnym.

30. **Nalega na nadanie strategii „Europa 2020” pełnego wymiaru terytorialnego** i ubolewa, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego autorstwa Komisji Europejskiej rzadko wspomina się o potrzebie angażowania władz regionalnych i lokalnych w realizację krajowych programów reform.

31. Stwierdza, że sprawozdania monitorujące KR-u nt. strategii „Europa 2020” dowodzą, iż mamy do czynienia z **niezadowolającym zakresem partnerstwa w procesie wdrażania strategii „Europa 2020”**, i ubolewa, że większości państw członkowskich nie udało się w oczekiwanym czasie, w wystarczającym stopniu i odpowiednio skutecznie uwzględnić regionów i miast w przygotowywaniu krajowych programów reform.

32. Zwraca uwagę na swoją propozycję, by **pakty terytorialne** powstały w każdym państwie członkowskim po to, by zagwarantować wielopoziomowe sprawowanie rządów oraz oparte na partnerstwie wdrażanie krajowych programów reform, zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez wszystkie władze publiczne posiadające kompetencje prawne.

33. Wzywa Komisję do pilnego zaproponowania **europejskiego kodeksu postępowania w imię dbałości o przestrzeganie zasady partnerstwa w kontekście polityki spójności**. Kodeks ten powinien poprawić skuteczność strategii „Europa 2020” i zarządzanie jej realizacją.

34. Odniesie się do **przygotowanych przez Komisję Europejską w roku 2012 zaleceń dla poszczególnych państw** oraz do rocznej analizy wzrostu gospodarczego z roku 2013, aby dokładnie zbadać poziom uczestnictwa władz regionalnych i lokalnych. Zwraca się do **Rady z wnioskiem o przyjęcie zaleceń dla poszczególnych państw dotyczących zarządzania realizacją strategii.**

35. Zwraca się do przewodniczącej o przekazanie niniejszej rezolucji instytucjom UE i państwom członkowskim.

Bruksela, 16 lutego 2012 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO
